

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Günümüzün en zorlu sorunlarından birisi; sosyal düzenin korunması ile uluslar arası güvenliğin sağlanmasında tehlike oluşturan ve insan hakları, hatta yaşam hakları ihlallerine neden olan, yasadışı insan hareketleridir.

Ekonomik, sosyal veya siyasi nedenlerle yada iş bulma ve iltica gibi amaçlarla, yaşamakta olduğu ülkeyi terk etmek isteyen kişilerin yasadışı faaliyetleri, günümüzde hem transit ve hem de hedef ülke olarak, Türkiye'yi son derece de olumsuz etkilemektedir. Türkiye, iş bulma veya iltica amacıyla legal veya illegal yollardan gelenler için hedef ülke ve Türkiye üzerinden deniz veya kara yoluyla Avrupa'ya geçmek isteyenler için ise transit ülkedir.

Türkiye, coğrafi konumu nedeniyle; savaşlar, ekonomik ve sosyal sorunların yaşandığı Orta Asya, Ortadoğu ve Afrika ülkelerinden, gelişmiş ve demokratik ülkelere yani Avrupa'ya yönelik yasadışı göç hareketlerine, güzergâh olarak en elverişli ülkelerden birisidir. Bu nedenle de, özellikle 1990'lı yıllardan itibaren, yoğun şekilde yasadışı göç hareketlerine hedef olmuştur.

Nitekim, 2000 -2006 yılları arasında toplam 488 bin yasadışı göçmen yakalanarak, ülkelere geri gönderilmiş, yasadışı göçe karışacağından kuşku duyulan 88.771 kişinin de ülkemize girişine izin verilmeyerek, sınırdan geri gönderilmişlerdir. Kimlik veya pasaportu olmadığı veya imha edildiği nedeniyle uyruğu test edilemediği için, geçici ikamet belgesiyle Türkiye'de kalan, ama ilk fırsatta yasadışı yollardan Avrupa'ya geçiş için, özellikle İstanbul, İzmir, Muğla, Mersin ve Trakya illerimizde, son derece de kötü koşullarda barınan yasadışı göçmenlerin sayısı da tam olarak bilinmemektedir.

Üstelik bunlar, asayiş sorunlarına da neden olmaktadır. 2000 -2006 yılları arasında toplam 83.563 yasadışı göçmen hırsızlık, gasp, kaçakçılık gibi suçlara karışmıştır. Yasadışı göçmenler, Türkiye'ye ekonomik olarak da yük olmaktadır. Nitekim Orta Asya, Ortadoğu ve Afrika ülkelerinden gelen yasadışı göçmenlerin işe, barınma ve sınır dışı edilmeleri için 1999 -2006 yılları arasında 12.693.329 YTL harcanmıştır.

Bununla beraber, Türkiye hem söz konusu göç hareketleri ve hem yasadışı göçmenlerin barınmalarını sağlamada yeterli önlemler almadığı ve hem de Türkiye üzerinden Avrupa'ya yönelik göç hareketlerinde, yaşamını yitiren yasadışı göçmenler nedeniyle, sık sık ağır eleştirilere muhatap olmaktadır. Yani, yasadışı göç hareketleri Türkiye için hem ekonomik, hem sosyal ve hem de siyasal sorunlara neden olmaktadır. Ayrıca, imajı da erozyona uğramaktadır.

Yasadışı insan hareketleri ve bunları organize eden örgütler, mevzuatımızda göçmen kaçakçılığı olarak, TCK' muzun 79. maddesinde ifade edilmektedir. Ülkemizi ilgilendiren yönü ile yasadışı göç hareketlerini organize eden göçmen kaçakçılığı, aralarında yabancı uyruklu kişilerle birlikte, Türk vatandaşlarının da yer aldığı, uluslar arası suç örgütleri tarafından kontrol edilmektedir.

Yıllık cirosu 10 milyar doların üzerinde olan ve uluslararası organize suç örgütleri tarafından yürütülen göçmen kaçakçılığı, Türkiye'de 1990'lı yıllardan itibaren hız kazanmış, son yıllarda iyice artmıştır. Nitekim, 2000 -2006 yılları arasında 6.624 göçmen kaçakçısı yakalanarak yargıya teslim edilmiştir. Yine, 2001 -2006 sürecinde göçmen kaçakçılığı amacıyla, bazı limanlarımızdan Avrupa'ya toplam 20 geminin gittiği tespit edilmiş, aynı sürede göçmen kaçakçılığı yapıldığı nedeniyle, 155 tekne güvenlik güçlerimizce yakalanmıştır.

Keza, yine uluslar arası organize suç örgütleri tarafından kontrol edilen insan ticareti; mağdurların şiddet, zorlama ve kandırma yollarıyla tahakküm altına alınmasıdır. İnsan tacirlerinin amacı, mağduru cinsel yönden suiistimal etmek, zorla çalıştırmak veya organlarını çalmaktır. Bu suçun konusu ise, özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra oluşan Devletlerde, yaşanan ekonomik ve sosyal bunalımların ortaya çıkardığı mağdurlardır. İnsan ticareti faaliyetlerinde Türkiye, hedef ülkedir. Bu suç daha çok eğlence yerlerinin, turizmin ve nüfusun yoğun olduğu yerlerde görülmektedir.

Bu bağlamda, son üç yılda 745 insan ticareti mağduru, tacirlerin elinden kurtulmuş veya kurtarılmış ve ülkelerine iade edilmiştir. Yine bu sürede toplam 863 insan taciri yakalanarak, yargıya teslim edilmiştir. TCK'muzun 80. maddesinde ifade edilen insan ticareti ile 79. maddesindeki göçmen kaçakçılığı iç içedir. Her ikisi de uluslar arası suç örgütlerinin kontrolündeki yasadışı insan hareketleridir.

Sonuç olarak, ülkemizde hem ekonomik ve hem de sosyal ve siyasal sorunlar yaratan ve Türkiye'nin ABD ve AB ülkeleri ile uluslararası insan haklarıyla ilgili kuruluşlar tarafından ağır biçimde eleştirilmesine neden olan yasadışı insan hareketleri ile bunları organize eden göçmen kaçakçılığının ve insan ticaretinin neden engellenemediği; yasadışı göçmenlerin hangi yollarla ve nasıl ülkemize girdikleri ve Türkiye'de barındırıldıkları sürede insan hakları ile uyumlu koşulların sağlanması için neler yapılması gerektiğinin tespiti için, Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını talep ederim.

1. Ahmet ERSİN-İzmir
2. Ali KOÇAL-Zonguldak
3. Şevket KÖSE-Adıyaman
4. Hulusi GÜVEL-Adana
5. Osman KAPTAN-Antalya
6. Ali Rıza ÖZTÜRK-Mersin
7. Ali İhsan KÖKTÜRK-Zonguldak
8. Ferit Mevlüt ASLANOĞLU-Malatya
9. Hikmet ERENKAYA-Kocaeli
10. Yaşar TÜZÜN-Bilecik
11. İsa GÖK-Mersin
12. Sacid YILDIZ-İstanbul
13. Esfender KORKMAZ-İstanbul
14. Mehmet Ali ÖZPOLAT-İstanbul
15. Erol TINASTEPE-Erzincan
16. Tekin BİNGÖL-Ankara
17. Ensar ÖĞÜT-Ardahan
18. Turgut DİBEK-Kırklareli
19. Tacidar SEYHAN-Adana
20. Çetin SOYSAL-İstanbul